

**КОМИСИЈА ЗА РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈУ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

**ИСПИТ ЗА СТИЦАЊЕ ПРОФЕСИОНАЛНОГ ЗВАЊА
СЕРТИФИКОВАНИ РАЧУНОВОДСТВЕНИ ТЕХНИЧАР
(ИСПИТНИ ТЕРМИН: НОВЕМБАР 2025. ГОДИНЕ)**

**ПРЕДМЕТ 1:
УВОД У ФИНАНСИЈСКО РАЧУНОВОДСТВО**

I – ТЕСТ ПИТАЊА

**1. Принципи уредног књиговодства (заокружи најпотпунији исправан одговор).
Принцип потпуности захтијева да:**

- a) књиговодствено буду обухваћене све рачуноводствене категорије и све промјене које се током пословања на њима догађају
- b) пословне промјене требају бити књижене хронолошким редом
- c) се тачност сваког податка које књиговодство даје може накнадно провјерити
- d) књиговодствени подаци буду материјално исправни

2. Начело континуитета пословања подразумијева да је привредно друштво основано да пословну активност због које се оснива обавља:

- a) Трајно на начин да се у тренутку његовог оснивања у сагледивој будућности очекује његова ликвидација
- b) Једнократно-до завршетка одређеног пословног подухвата након чега се ликвидира
- c) Вишекратно-до завршетка одређених пословних подухвата
- d) Трајно на начин да се у тренутку његовог оснивања у сагледивој будућности не очекује његова ликвидација

3. Разлика између инвентара имовине и биланса стања су следеће:

- a) У инвентару имовина је исказана појединачно, по врсти, количини, цијени и вриједности, док је у билансу стања исказана само по вриједности
- b) У инвентару имовина је исказана само по вриједности, док је у билансу стања исказана појединачно, по врсти, количини, цијени и вриједности
- c) Инвентар се добија на основу закључка рачуна главне књиге, док се биланс стања добије физичким пописом средстава и обавеза
- d) Инвентар се добија физичким пописом средстава и обавеза, док се биланс стања добије на основу закључка рачуна главне књиге

4. Пренос новчаних средстава из благајне на жиро рачун и обрнуто представља пословну промјену која доводи до:

- a) Промјене у структури пасиве биланса стања
- b) Промјене у структури активе биланса стања
- c) Промјене у структури и активе и пасиве биланса стања
- d) Повећања активе и повећања новчаних средстава

5. Књиговодствена документација. Примјер/и интерних документа:

- a) Требовање материјала
- b) Фактуре које се шаљу купцима
- c) Фактуре примљене од добављача
- d) Рјешење о регистрацији од надлежног суда

6. Рачуноводствена једначина гласи:

- a) $S=K-O$ (С-средства, К-Капитал, О-обавезе)
- b) $S=K+O-П$ (С-средства, К-Капитал, О-обавезе, П-порез)
- c) $S=K+O$ (С-средства, К-Капитал, О-обавезе)
- d) $S=K+O+П$ (С-средства, К-Капитал, О-обавезе, П-порез)

7. Заокружи еквивалентну/е промјену/е:

- a) Набавка средстава од добављача
- b) Повећање основног капитала
- c) Добијање кредита од банке
- d) Трошење материјала са залиха

8. Обртна средства обухватају:

- a) сва средства која се у цјелости утросе у току једног обрачунског периода
- b) готовину, залихе и пасивна временска разграничења
- c) активна временска разграничења, опрему и потраживања
- d) дугорочна потраживања, залихе и краткорочне финансијске пласмане

9. Набавна вриједност машине је 10.000 КМ. Процијењени вијек трајања средства је 4 године. Средство се амортизује по дегресивној методи обрачуна амортизације – варијанта сума година. Колико износи обрачуната амортизација за прву годину кориштења средства?

- a) 5.000 КМ
- b) 2.000 КМ
- c) 4.000 КМ
- d) 1.000 КМ

10. У складу са прописима којима се уређује систем књиговодства и рачуноводства:

- a) имовински и финансијски положај презентују се у билансу стања.
- b) финансијски положај презентује се у билансу успјеха,
- c) приносни положај презентује се у билансу стања,
- d) финансијски положај презентује се у билансу токова готовине

11. Биланс стања – Извјештај о финансијском положају на одређени датум је финансијски извјештај којим се:

- a) презентира структурирани приказ података о стању имовине, обавеза и капитала на одређени датум
- b) презентирају укупно остварени приходи и расходи, те финансијски резултат за одређени период
- c) презентирају укупно остварени приљеви и одљеви, те нето новчани ток по пословним, инвестицијским и финансијским активностима
- d) презентирају промјене и стање на одређени датум по појединим ставкама капитала и укупног капитала

12. Према МРС-у 1, сажетак примијењених важних рачуноводствених политика презентира се и објављује кроз:

- a) Биљешке уз финансијске извјештаје
- b) Извјештај о свеобухватној добити
- c) Извјештај о новчаним токовима
- d) Извјештај о финансијском положају

13. Предмет књиговодствене обраде података у главној књизи у дијелу билансне евиденције не могу бити пословни догађаји који имају одређена обиљежја:

- a) пословни се догађај стварно догодио и као такав припада прошлости пословања
- b) учинак пословног догађаја не може се изразити у новчаним износима
- c) промјена настала пословним догађајем не утјече на ставку средстава, обавеза, капитала, трошкова, расхода, прихода и резултата пословања
- d) настанак пословног догађаја може се доказати вјеродостојном књиговодственом исправом

14. Састављање коначног обрачуна амортизације заснива се на:

- a) стварном стању сталних средстава утврђеном на основу пописа
- b) књиговодственом стању сталних средстава из евиденције главне књиге
- c) књиговодственом стању из аналитичких евиденција сталних средстава
- d) ништа од претходно наведеног

15. Књиговодствена исправа прије књижења мора бити преконтролирана са становишта формалне, суштинске и рачунске исправности и овјерена од овлашћених особа у правној особи. Рачунска контрола књиговодствених исправа подразумијева:

- a) контролу да ли је исправа састављена у складу са прописима, МСФИ и опћим актом правне особе
- b) испитивању да је назначена пословна промјена стварно настала и у обиму како је назначено
- c) контролу математичких операција дијељења, множења, збрајања и одузимања, на основу којих су добивени резултати на исправи

16. У складу с Одјељком 17 Некретнине, постројења и опрема МСФИ-ја за МСС, трошак стјецања (набавна вриједност) поједине ставке материјалне или нематеријалне имовине обухвата:

- a) куповну (фактурну) цијену
- b) куповну (фактурну) цијену, укључујући увозне пристојбе и неповратне порезе
- c) куповну (фактурну) цијену, укључујући увозне пристојбе и неповратне порезе, као и све трошкове који се изравно могу приписати довођењу средства на мјесто и у радно стање за намјерану употребу

17. Ако се годишњи обрачун амортизације на одређено стално средство врши уз примјену амортизацијске стопе од 5%, процијењени корисни вијек употребе сталног средства је:

- a) 20 година
- b) 15 година
- c) 10 година
- d) 5 година

18. Према Одјељку 13 Залихе МСФИ-ја за МСС, након почетног признавања залихе треба мјерити (вредновати):

- a) по трошку
- b) по процијењеној продајној цијени умањеној за трошкове довршетка и продаје
- c) по трошку или по процијењеној продајној цијени умањеној за трошкове довршетка и продаје, овисно о томе што је ниже
- d) ништа од претходно наведеног

19. Према Одјељку 11 Основни финансијски инструменти МСФИ-ја за МСС, финансијска имовина или финансијска обавеза почетно се признају:

- a) по набавној цијени
- b) по набавној цијени, увећаној за овисне трошкове
- c) по фер вриједности, која је обично цијена трансакције
- d) по нето утрживој вриједности

20. Друштво ХУ д.о.о. је током 2024. године продало робе у вриједности 70.000 КМ за коју је испоставило фактуру купцу. Сва потраживања су наплаћена током 2024. године. Подузеће у 2024. години има обвезу у пословним књигама исказати:

- a) приход од продаје у износу 0 КМ и приљев од наплате у износу 0 КМ
- b) приход од продаје у износу 0 КМ и приљев од наплате у износу 70.000 КМ
- c) приход од продаје у износу 70.000 КМ и приљев од наплате у износу 0 КМ
- d) приход од продаје у износу 70.000 КМ и приљев од наплате у износу 70.000 КМ

II – ЗАДАЦИ

Задатак бр. 1

Привредно друштво „КАТ“ набавило је постројење вриједности 100.000 КМ. Постројење је стављено у употребу 01.05.2024. године. Процјењени вијек трајања је 10 година. Стопа амортизације средства је 10%.

- a) Обрачунај амортизацију према линеарној методи отписа за 2024. годину!
- b) Постројење је продато 31.01.2025. године. Колико износи амортизација за 2025. годину?
- c) Прокњижите амортизацију за 2025. годину!

РЈЕШЕЊЕ:

Задатак број 2.

Привредно друштво „ИНВЕСТ“ д.о.о, обвезник ПДВ-а, у периоду 01.01.-31.01.2024. године извршило је следеће набавке и испоруке добара и услуга:

- ❖ Набавка услуге телефона у пословне сврхе у износу од 10.000 КМ са ПДВ-ом.
- ❖ Набавка горива за теретна возила у износу 5.200 КМ са ПДВом
- ❖ Набавка добара за топли оброк у износу 1.170 КМ са ПДВ-ом.
- ❖ Набавило робу које је предмет даље продаје у износу од 20.000 КМ са ПДВ-ом
- ❖ Издао под закуп послови простор купцу у износу од 1.000 КМ (без ПДВ-а)
- ❖ Продао робу купцима ПДВ обвезницима у износу од 11.700 КМ са ПДВ-ом
- ❖ Извезло робу из БиХ у износу од 5.000 КМ (без ПДВ-а)
- ❖ Продао робу купцима који нису ПДВ обвезници у износу од 2.000 КМ (са ПДВ-ом).

Ваш задатак је:

- a) да израчунате износ улазног ПДВ-а са правом одбитка за период 01.01.-31.01.2024. **(5 бодова)**
- b) да израчунате износ излазног ПДВ-а за период 01.01.-31.01.2024. **(5 бодова)**
- c) да утврдите да ли привредно друштво „ИНВЕСТ“ д.о.о. има обавезу плаћања ПДВ-а или порески кредит за период 01.01.-31.01.2024. **(5 бодова)**

РЈЕШЕЊЕ:

Задатак број 3.

Друштво Алфа д.о.о. има пословну халу коју користи за обављање основне дјелатности друштва. Набавна вриједност пословне хале износи 1.000.000 КМ, а исправка вриједности за обрачунату амортизацију до краја 202х. године 250.000 КМ. У поступку предревизијских активности, ревизор је дао сугестију друштву да изврши процјену надокнадиве вриједности за предметну некретнину – пословну халу. Друштво је ангажирало овлашћеног процјениоца који је утврдио (процијенио) фер вриједност предметне пословне хале на износ од 800.000 КМ, док њена вриједност у употреби износи 850.000 КМ.

Дајте одговоре на следећа питања и образложите их:

- а) Колико износи надокнадива вриједност предметне некретнине – пословне хале?**
(7 бодова)
- б) Имајући у виду утврђену надокнадиву вриједност предметне некретнине – пословне хале, у којем износу друштво треба исказати предметну пословну халу на 31.12.202х. године?** (8 бодова)

РЈЕШЕЊЕ:

Задатак број 4.

Друштво на дан 1. 1. 202х. године има исказана стања потраживања од купаца у износу од 63.000 КМ, како слиједи:

Ред. број	Назив купца	Почетно стање	
		Дугује	Потражује
1.	Продукт д.о.о.	30.000,00	0,00
2.	Продаја д.о.о.	10.000,00	0,00
3.	Алфа д.о.о.	12.000,00	0,00
4.	Бета д.о.о.	11.000,00	0,00
	Укупно:	63.000,00	0,00

У периоду од 1. 1. до 31.12. 202х. године извршена су следеће повећања и смањења потраживања од купаца:

- 1) Извршене су испоруке и фактурирања купца Продукт д.о.о. у укупном износу од 50.000,00 КМ, као и наплате у укупном износу од 80.000,00 КМ
- 2) Извршена су испоруке и фактурирања купца Продаја д.о.о. у укупном износу од 15.000,00 КМ, као и наплате у укупном износу од 25.000,00 КМ
- 3) Извршена су испоруке и фактурирања купца Бета д.о.о. у укупном износу од 9.000,00 КМ, као и наплате у укупном износу од 20.000,00 КМ
- 4) Извршена су испоруке и фактурирања купца Гама д.о.о. у укупном износу од 19.000,00 КМ.

Ваш задатак је да саставите прометни лист потраживања од купаца за период од 1.1. до 31.12. 202х. године из којег ће бити видљиво почетно стање, текући промет и коначно стање потраживања од купаца. (15 бодова)

РЈЕШЕЊЕ:

